

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, MAY 26, 1989

DR. STANE SUSTERSIC
4515 WILLARD AVE.
APT. 2308 - S
CHEVY CHASE, MD 20815

Do we have a functioning Mini-station or not?

by Stanley J. Frank?

In a recent article of mine, which was published in the May 9th issue of the *American Home* newspaper, I devoted a portion of the article to report the community's concern regarding the police mini-station in our area. Today's article is a report on what has transpired to date. I will preface it with a reprint of what I had said earlier:

"Several years ago, through the efforts of the St. Clair Businessmen's Association, and other neighborhood groups, the area mini police unit was moved into the Slovenian National Home building, for a better centralized location. In view of the fact that the unit's function was to provide service for the community, the SNH Board of Directors agreed to a "no rental charge" for the mini unit space.

"Just recently it has come to my attention that the unit had been reduced from two police to one. Also, on many occasions NO officer is available, because the one and only officer had been pulled out to other assignments, stripping our community of much needed police service. The question is, **Do We Have a Functioning Mini Unit or Not?** If not, why not? Who is responsible, and by what authority? Some explanation is due the community, of which we, the St. Clair Pensioners Club, is a part."

The above statement prompted the start of a petition, which is directed to the Safety Director, and to Mayor Voinovich. It states:

"We, the undersigned residents of the St. Clair-Superior area of Ward 13, object to the periodic re-assignment and lack of manpower at the Cleveland Police Mini-station at 6401 St. Clair Avenue.

"We urge the Safety Director and Mayor Voinovich not to allow re-assignment of the mini-station police officer to other police duties unless a substitute officer is provided."

Further, on Thursday afternoon, May 18th, the day of our Pensioners meeting, Mr. Joe Woods, without previous request or permission, approached me at our meeting place, to inform me that a police officer wanted to address our group. Initially we rejected Mr. Wood's request, but when informed that the officer was Lt. Michael Thome, who is responsible for the mini-units and the assignment of its officers, we agreed to

listen to his story.

Lt. Thome spoke of the purpose and duties of the police mini-units; of the difficulty of staffing the 37 unit locations.

We were told that a shortage of police officers was the reason for the understaffing of some units; that the shortage of replacements for retiring officers does not promise any improvement of the situation in the future. He did state that starting now and through to August, we will have two officers, but then would be back to only one man.

We thanked Lt. Thome for his attempt to pacify our concerns, but unfortunately he did not provide a solution. He was informed that we will continue with the petition process. The community needs to be heard, and it expects some positive answers from those in power. We realize that Lt. Thome's authority is limited in such matters. We ask, what will our Safety Director's and Mayor Voinovich's answer be?

To those of you who have not had the opportunity to add your name to the petition, you still have time.

Stanley J. Frank

St. Vitus Class of 1929 Meets

On Sunday, June 4, a reunion of the Class of 1929 of St. Vitus School will be held celebrating the 60th anniversary of their graduation.

The festivities will begin with attendance at the 12 Mass at St. Vitus Church. Graduates and their spouses will meet at the school at 11:30 a.m. and proceed to the church at 11:45 a.m.

At 1:45 p.m. a family style dinner will be served at Sterle's Slovenian Country House at the corner of East 55th Street and Bonna Ave.

Cost is \$16.00 per person. Checks should be made payable and sent to: John Oblak, 17901 Marcella Rd., Cleveland, OH 44119.

Slovenian School Graduates

Congratulations to Katja Zakrajsek and Tone Manfreda who graduated from the St. Vitus Slovenian Language School on Sunday, May 21 at the 10:30 a.m. Mass.

The diplomas presented outlined the Slovenian language achievements the students earned in attending the classes for eight years.

William F. White, right, is the new officer at the St. Clair mini-station. He is shown with officer Francis Terlop in front of their squad car, parked on E. 63rd St., off St. Clair.

(Photo by Joe Woods)

St. Vitus Summerfest is 'Weekend in Slovenia'

This summer on July 14, 15, and 16 St. Vitus Parish will once again hold its traditional Summer Festival which is the most important social event of the year for the largest Slovenian parish in America.

I cannot begin to tell you about the many people who are involved in the preparation and accomplishment of the Summer Festival and the time they put into it. Suffice it to say that I am grateful to God for their untiring willingness to work on behalf of the parish, and to all participants for supporting them in many different ways.

Each year our Summer Festivals contain some particular emphasis or theme. This year it is called, "Slovenia, My Homeland," harking back to the roots of

many St. Vitus parishioners and their ancestors, our parish founders.

Included in the festival program are important spiritual, social, cultural and monetary features.

This year, the net proceeds from the festival will be equally distributed between the cost of placing a new roof on the school and some other maintenance on the parish buildings, and the remaining half placed in our newly established Parish Endowment Trust Fund.

Your help and cooperation is needed and always appreciated. Please pray for the success of this parish endeavor.

Yours in Christ,
Father Joseph Boznar
Pastor

St. Vitus Alumni Meet

The St. Vitus Alumni Association is holding a meeting in the school social room on Thursday, June 1 at 7 p.m.

Come, you young persons who graduated from our school, and join us. Fr. Boznar would like to see as many years as possible represented in the club. The dues are only \$5.00 per year.

Our grateful thanks to all our wonderful volunteers who donate time, effort and financial assistance for the benefit of St. Vitus Alumni. God bless you all!

A reminder to all members. Circle Oct. 29 on your calendar when we induct Bishop Edward Pevec into the St. Vitus Hall of Fame during a dinner at St. Vitus Auditorium.

We wish to extend our heartiest congratulations to one of our members, Charles Baznik, who will be observing his 75th anniversary of his graduation from St. Vitus. The date was June 14, 1914.

He remembers most of his classmates, one of whom was Myra Gornik (also a cousin), Ann Blatnik, Frances Hocevar (Mrs. Zugal - Dorothy Stanonik's mother), Mae Surtz, Miss Petrovic, John Perme, Anthony Slana, Anthony Skully, Joseph Zavodnik and Mr. Zavrsek.

In all, there were 15 members, more than twice as many as the first graduation class of the year before - 1913.

His family and numerous cousins and other relatives all wish him well. God bless you, Charlie!

Coming Events

Fri., Sat., Sun. May 26, 27, 28
Pittsburgh Slovenian Heritage Association participates in Pittsburgh Folk Festival at the David Lawrence Convention Center featuring Slovenian food and music. For further information call (412) 446-7923 or (412) 733-4567.

Sunday, June 4

D.S.P.B. Slovenian Day memorial Mass at 11:30 a.m. at Our Lady of Lourdes Shrine, Chardon Rd., Euclid.

Sunday, June 4

Friends of Slovenian Home on St. Clair Brunch from 11:30 until 2 p.m. combined with musical entertainment.

Fri., Sat., Sun., June 9, 10, 11

Weekend Festival celebrating 10th anniversary of Tony Klepec Orchestra. Friday at Sterles Country House, Saturday at St. Clair Slovenian Home, Sunday at AMLA Recreation Center. For information call Tony Klepec (216) 539-4762 or Tony's Polka Village, 481-7512.

Saturday, June 10

Slovenian Day at the Cleveland Indians night baseball game, 7:05 p.m. For discounted tickets (\$6 instead of \$8 each) call 531-7168.

Sunday, June 11

Maple Hts. Slovenian Home, 5050 Stanley Ave., sponsors Ron Stark premiere release of new record album from 2 p.m. to 8 p.m. Admission \$5.00.

Friday, June 23

Slovenian Womens Union Branch 50 Dessert Card Party, 1 p.m. at Euclid Park Club House, E. 222 St., by the lake. Donation \$2.50.

Sunday, June 25

Ohio Federation of KSKJ Lodges Annual Picnic at St. Joseph Picnic Grounds, White Rd., Willoughby Hills, O., 1 to 8 p.m.

Sunday, July 9

Slovenska Pesem Chorus picnic at St. Joseph Park in Joliet from noon to 8 p.m. Music by Vince Rigler and Ensemble Heritage. Food, games, dancing and fun.

Fri., Sat., Sun., July 14, 15, 16
St. Vitus Summer Festival.

Wednesday, July 19

Slovenian Pensioners Club of Euclid Annual Picnic at SNPJ Grounds, Heath Rd. Pork & Chicken dinner served 1 to 3 p.m. Music by Krivec Orchestra 2 to 6. Donation \$7.00. For tickets call 486-5311.

Sunday, July 23

St. Anne KSKJ Lodge 150 Annual Feast Day Celebration. Mass at St. Lawrence Church in Cleveland at 11 a.m. followed by dinner at Sterle's at 1 p.m.

50th Year Class of St. Vitus

This is the third photo of the three 1939 graduating classes of St. Vitus School in Cleveland. (Thanks to Tony Grdina for bringing in the pictures and identifications.)

The group will be celebrating their 50th anniversary on Sunday, June 11 with a noon Mass at St. Vitus Church with Bishop A. Edward Pevec as main celebrant. Bishop Pevec is also pictured in the photo in the first row, to the left of Msgr. Ponikvar. Also at the Mass will be the 1989 graduating class of St. Vitus celebrating their commencement.

Before Mass the 1939 classmates will gather at St. Vitus school at 10:30 a.m. to tour the school.

Following Mass, they will have recess at the Hofbrau Haus restaurant on E. 55 St.

In the photo, left to right, first row, Mary (Mezic) Turk, Mary (Mislej) Carver, Angela (Hegler) Lascola, Ed Pevec, Msgr. B. J. Ponikvar, Matt Perpar, Sophie (Strauss), Dorothy (Grebenc) Obreza, and Doris (Majer) Klemencic.

Second row, Sister Mary Philothea, Vida (Gerbec) Neagle, Molly (Krasovec) De Marco, Jean (Samich), Anna Zajc, Sophie (Ivansek) Souchik, Mary (Klucaric) Sintic, Helen (Rupar) Mrozinski, Anna (Cimperman) Strazar, and Tony Grdina.

Third row, Joe Perko, Ray Kuhel, Tony Silc, Steve Markolia, Joe Vidmar, Frank Fabian, Bill Staric, Ed Vahcic, Frank Korenchan, Herman Marolt, Ed Kotar.

Fourth row, Ray Novak, Frank Strah, Ed Gorski, Bill (Olschafsky) Sterling, Bill Gabriel, John Petric, Elmer Klaus, Frank Hlad, Richard Sterle, and Andy Kuchar.

All Nations Festival Four Days in Mall C, Downtown Cleveland

The annual meeting of the All Nations Festival Foundation was held Wed., April 26 at which time elected were Sophia Hudak president, Henry Doberstyn vice president, and Sheila Calanni, secretary-treasurer. Also a new promotion firm was contracted.

The four-day event will open on June 14 with Flag Day Dedication Ceremonies on the stage of Mall C at 12:15 p.m. with Mayor George Voinovich presiding. Festival hours are from 11 a.m. until 9 p.m. daily.

Various ethnic restaurants and vendors will prepare a

Memorial Prayers

Traditional prayers for the deceased members of St. Vitus parish will be held at 3 p.m. on Sunday, May 28 at All Souls Cemetery, near the large cross.

wide assortment of ethnic dishes at over 60 different booths. Included will be

Homestead Deadline Nears

Monday, June 5 is the last day to apply for 1989 Homestead Tax Exemption. It is the last chance this year to sign up for reduced property taxes for retirement age and disabled homeowners.

You are eligible if:

- You are 65 or older
- Permanently and totally disabled, regardless of age
- Received a total 1988 income of \$16,500 or less
- And have owned and occupied your own home as of Jan. 1, 1989.

Call 443-7050 for help in applying, or go to Cuyahoga County Auditor's office, Room 110-A, 1219 Ontario St., first floor.

pierogies, Slovenian and Italian sausage, schnitzel, potato pancakes, pig-on-spit, stuffed cabbage, chicken paprikash, BBQ ribs, pizza, gyros, baklava, Bavarian pastry, strudel, pastries, and much more. For dining convenience, tables and tents seating 600 will be set up.

There will be crafts booths, polka bands, button box groups, singing, nationality and folk dancing.

For the young and young-at-heart, there will be beer sliding contest, kite flying contest and volleyball games.

Free admission before 4:30

Donates \$25

Editor:

We are happy to support the Ameriška Domovina and are donating \$25.00

Progressive Slovene Women of America Branch 7

p.m., \$1.00 thereafter.

For additional information contact L. Yurcho (664-3200), August Pust (664-3534), or the Festival Promoter (486-0046).

Euclid Pensioners Club News

Just a few reminders: Our business meeting is always the first Wednesday of the month starting at 1 o'clock; our picnic will be July 19 at the SNPJ Farm on Heath Rd. from 12 to 7 p.m. A chicken and pork dinner will be served from 1 to 3 p.m. The cost of \$7 will include admission. Music by the Krivec Orchestra from 2 to 6 p.m. Sausages, wiener sandwiches, and coffee will be available. Come and enjoy.

Are your dues paid? Check your dues book to make sure you are paid within the three-month period.

Helen Levstick and Eleanor Pavey

Smart Money

9.55% YIELD 9.121% RATE

23-Month Certificate

- Guaranteed high yield and FDIC insurance
- Available to all depositors of any amount
- Over 100 conveniently located offices in Northern Ohio

Limited time offer! Move your money to Ameritrust today.

Ameritrust
Service you can bank on.

Rate and yield effective May 16, 1989.
Rates are subject to change. For today's
Ameritrust rates, call 1-800-333-7462.

Ameritrust Company National Association Member FDIC

Substantial penalty required
for early withdrawal.
Minimum balance to open is \$500.

Happy 56th Anniversary

John and Mildred TUMBRY

May 25, 1989

Love,

Family and Friends

Slo Home Brunch

I hope you haven't forgotten to make your reservation for the Brunch sponsored by Friends of The Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave.

Serving will begin promptly at 12 noon and continue until 2 p.m. Live entertainment and music will continue until 4 p.m. The Silveraires will entertain and the Don Slogar ensemble will provide dance music.

If you have attended the Brunch before you know that no one will go away hungry, and if you have never been to our Brunch you have a very pleasant surprise in store for you.

Make your reservations now with John Perencevic, Secretary of the Slovenian National Home, Tuesday thru Saturday 10 a.m. to 4 p.m. Tickets for members are \$7.50, children under age 12, \$3.50, and all others \$10.00. You must have a reservation prior to the Brunch. Hope to see you all - you won't be sorry.

Committee

Events

Saturday, July 22

Newburgh Day at AMLA Recreation Center with Polka Mass at 4:30. Music by Johnny Vadnal.

Sunday, August 3

Pensioners Day at Slovenska Pristava.

Saturday, August 19

70th Anniversary of Collinwood Slovenian Home with dinner-dance, music by Jeff Pecon.

Sunday, August 20

Collinwood Slovenian Home Annual Homecoming. Parade and music all day.

Sunday, Sept. 3

Kres folklore celebrates 35th anniversary with dinner and concert at Slovenian National Home, St. Clair Ave.

Saturday, Sept. 9

Fantje na Vasi Concert at St. Clair Slovenian National Home.

Photo Flashback

First Slovenian Cooperative

This 1913 photograph shows the first ever Slovenian workmen's cooperative grocery-meat market (SDZZ) which was located at 6120 St. Clair Avenue.

Second from left is John Jamnik, one of the four owners. The others are unidentified. (Please write to the American Home if you know who any of the others are.)

In the 1930s this store was the Svete Floral Shop, and following World War II, it served as the location of the Urbanic law office.

The building was razed on Aug. 14, 1981 and is now a part of the parking lot for St. Vitus auditorium

(Thanks to Mrs. John Jamnik Gornik for the photo.)

The Jablonski-Svete stores at 6120-22 St. Clair before being razed in 1981. (Photo by Vince Gostilna)

Century TIRE SERVICE CO. — Firestone HOME AND AUTO SUPPLY

531-3536

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

\$16.95

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

\$ 21.

Most cars.
Parts extra,
if needed

St. Clair-Superior To Receive Trees

The residents and businesspeople in the St. Clair Superior Coalition area will not only be provided with another pretty view this year, but they'll be breathing a lot easier — due to "NeighborWoods." This program, developed by Clean-Land, Ohio, is a major reforestation project that intends to replace the thousands upon thousands of trees in Cleveland that have been lost to disease or development.

Thanks to a grant of \$20,000 by BP America, the project will begin with a "forest" of 200 trees being implemented this year in the Coalition's area, specifically East 30th to Martin Luther King Jr. Blvd.

Trees not only add beauty and comfort to our urban streets, they contribute to the betterment of the environment. Trees actually consume carbon dioxide and release oxygen into the atmosphere, thus replenishing an element critical to human survival.

Ohio ranks third in the nation in contributing to the "greenhouse effect," a global warming trend, when measured in terms of carbon dioxide emitted by the burning of fossil fuels.

Urban areas also have temperatures of 3 to 10 degrees warmer than the surrounding countryside as a result of autos, factories, and heat absorption by pavements and dark buildings. Trees can reduce this effect, too. In fact the cooling ability of one large tree in the summer is equivalent to 10 room-sized air conditioners running 20 hours a day.

So keep an eye on the city streets and you will be pleasantly surprised with what a difference Clean-Land, Ohio's "NeighborWoods" will make.

—Connie Lynn Yoder

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-4391

Nationality Festival June 14 - 17

This year the Nationality Festival of Cleveland will take place from June 14 to June 17 on Mall "C", Lakeside Avenue in Cleveland.

The Festival will have many things for the Festival-goer to do. A stage for dancing, singing and bands will run continuously. There will be Nationality Art Exhibits, and contests where many nice prizes await the winners. Music will be played by some of Cleveland's most famous bands, such as Johnny Vadnal Band, Romeo Franscioni, Al Markic Orchestra, and Sam Fingers Band.

Many nationality foods will be served such as kielbasi, gyros, knockwurst, schnitzel and bakery delights too numerous to mention.

Admission from 11 a.m. to 4:30 p.m. is free. From 4:30 p.m. to 9 p.m. admission is \$1.00. For further information or booth rental, please call (216) 486-0046.

Slovenians Invited to Indians Game

Calling all baseball fans. The Cleveland Indians will have SNPJ Circle No. 2 sing the National Anthem before the Indians game on Saturday night, June 10.

To make the evening affordable to our Slovenian community, \$8 reserved seats can be purchased through Circle 2 at a \$2 each savings. The Indians box office has promised us some good seats. Get a group together to see the Indians play the Seattle Mariners starting at 7:05 p.m.

For reservations and ticket orders contact Agnes Turk at 104 East 200 St., Euclid 44119, (216) 531-7168. Or you can send \$6 for each ticket ordered by check and a self-addressed, stamped envelope.

This is a good opportunity to draw attention to our Slovenian activities and root for the Indians.

"IT PAYS TO BE INDEPENDENT"

INDEPENDENT SAVINGS BANK

• 6 Month to 36 Month Certificates

\$1,000.00 Minimum. High Rates.

• Variable Rate Checking*

\$100.00 Minimum to Open Account.

\$500.00 Waives Monthly Service Charge.

*Balances \$1,000 and greater earn variable rate
Balances \$100.00 thru \$999.99 earn 5.25%

Computed daily,
Compounded monthly

• 5.50% Passbook

Computed daily,
Compounded quarterly

\$10.00 Minimum. No Service Charge.

1515 E. 260th, Euclid, Ohio 44132 731-8865
920 E. 185th, Cleveland, Ohio 44119 486-4100
2765 Som Ctr. Rd., Willoughby Hills, Ohio 44094 944-3400
27100 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143 944-5500
6650 Pearl Rd., Parma Hts., Ohio 44130 845-8200

A Subsidiary of Independent Share Corp.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

South America in Polka Style

Visit Your Relatives

in **BUENOS AIRES**

5 Day Stay — Program Includes
RIO DE JANEIRO & IGUASSU FALLS

10 Day Tour with Your Host

TONY KLEPEC and His Ensemble

Dept. Oct. 16, complete from Cleveland \$1,799
Dinner at Slovenian Home in Buenos Aires

KOLLANDER WORLD TRAVEL

971 E. 185 St., Cleveland, OH

1 (800) 321-5801

(216) 692-2225

IN MEMORY

of Deceased Veterans
of St. Vitus Parish

"We love our dead.
We can help our dead.
Let us pray for them always."

CWV Memorial Verse

Catholic War Veterans St. Vitus Post 1655

Memorial Mass Sunday, May 28, 1989

8:45 a.m. — Assembly in front of St. Vitus School
9:00 a.m. — Raising of Colors and National Anthem
Placing of Wreath at the flag pole
9:10 a.m. — Parade to Church
9:15 a.m. — Mass celebrated by Fr. William M. Jerse

MEMORIAL FOR PARISH VETERANS

Prayers for "Our Dead" — TAPS

10:15 a.m. — Parade returns to Flag Pole

Prayer — Rifle Salute — Taps

— OUR DEAD —

Our dead are not unknown soldiers,

We know who they are and whither they seek to go.

We know that they must languish in purgatory until
the last earthly stain is wiped away and until the last
earthly injustice is repaired.

List of deceased veterans who died in service.

Frank Benigar
August Bizil
Stephen Butala
Robert Butara
Joseph Debelak
Michael Dimc
Albin Dolence
Anthony Fortuna
Albert Grdanc
Joseph Jelenik
Vladimir Kaucic
Stanley Koshak
Louis Kozar
Edward Kuznik
Robert Levec

Steven Markolia
John Petrincic
Anthony Primc
Frank Razborsek
Sylvester Sekne
Anthony Silc
John Simoncic
Robert Starc
William Staric
Raymond Stefe
Edward Strauss
Henry Streiner
Albert Tasker
John Valencic
Stanley Zupancic

In Memoriam

Edward Abraham
Edward Ahlin
Leona Alich
Louis Arko
Vincent Baskovic Jr.
Vincent Baskovic Sr.
Rudy Brancel
Michael Brichta
Vincent Briscar
George Buncic
Joseph Butler
Anthony Cizel
Martin Cullinan
Frank Debelak
Frank G. Drobnic
James V. Drobnic
Victor A. Drobnic
Joseph Dular
Rudolph Franz
Anthony Garbas
Maximillian Germ
Edward Godic
Stanley Godic
Harold Golob
Stanley Golob Jr.
Frank Gorsha
John Gramc
Matt Grdina
Milan Jaksic
Richard Jaksic
Frank Kapla
Joseph Kasunic
John Kirk Sr.
Charles Knuth
Frank Komat
Anthony Kovach
Anthony Krampel
Edward Kuhar
Elmer Kuhar
Albert Kurent
Anthony Kuznik
Joseph Laurence
Edward Ljubi
Ulrich Lube

Joseph Masar
Edmund Matjasic
Raymond Medves
Herman Meglich
Frank Mervar
John Milakovich
John Miller
Florian Mocilnikar
Rudolph Nosse
John Novosel
Frank Oblak
Joseph Okorn Sr.
Anton Palcic
Frank Perusek
Ralph Radel
Robert Reimen
Anthony Rolik
Joseph Rozman
Rudolph Rozman
Louis Sadler
Charles Saye
Edward Sedlak
Vincent Shenk
Ludwig Snyder
John Spech
Joseph Spech
Anthony Strojcin Jr.
Victor Subel
David J. Telban
Edward Tolar
Edward Tomc
James Turk
Frederick Ubic
John Vebec
John Verhovnic
Joseph Vesel
Clarence Vokac
Stanley Winter
Stan Zabka
Anthony Zadnik
Anton Zak
Zeno Zak
Laddie Zindar
John Znidarsic

Recent Deaths

DONALD SIDERS

Services for Donald D. Siders, 66, of Willoughby Hills, owner of Siders Catering Inc. of Wickliffe, were Wednesday, May 17 at Our Lady of Mount Carmel Catholic Church, Wickliffe. Mr. Siders died Saturday, May 13 at LakeWest Hospital in Willoughby after a brief illness.

Mr. Siders was born March 26, 1923 in DuBois, Pa., and lived in Collinwood before moving to Willoughby Hills 20 years ago. He was a U.S. Navy veteran of World War II. He was a member of Wickliffe Italian-American Club Inc., Willoughby Hills VFA Post 4358, Cleveland Culinary Association, AMLA Lodge Kras No. 8.

He had been manager of cafeterias for 33 years at TRW Inc. in Euclid. He was founder and manager of Kitchen Catering and Manuel Matique. Later he was owner and operator of Siders Catering Inc.

He had catered buffet luncheons and dinners at the Frederick Crawford Auto-Aviation Museum. He managed the Stadium Club and catered for it in the early 1970s and was caterer for the Coliseum when it opened in 1974.

Survivors are wife, Antoinette L. (Kodele), daughters Sue Seifried of Richmond Heights and Marilyn Reipenhoff of Mentor, step-daughters, Diane Piorkowski of Euclid, Kathleen Sterbenz

of Garfield Heights and Joyce Jackson of Denver, sister Emma Overdorf of Erie, Pa., four grandchildren and eight step-grandchildren, and four step-great-grandchildren.

Burial was in All Souls Cemetery in Chardon, Ohio.

JOHN MAROLT

John (Lefty) Marolt, 81, a resident of Marcella Rd. for 49 years, died suddenly at home on Saturday, May 20.

Mr. Marolt was born in Cleveland and was the owner of Marolt's Meat Market on Saranac Rd. for 35 years. He retired in 1974.

He was a member of the Slovenian American Golf Club, the Meat Cutters Union, and the Meat Dealers Association.

John was the husband of Anna (nee Boldan), the father of Betty Ann Marolt (NYC), brother of Jack, Victor, Max, Edward, Sophie Corella and the following deceased: Blaise, Tony and Margaret Krolnik.

Visitation was at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., where services were Tuesday, 23 and at Our Lady of Perpetual Help at 9:30 a.m. Burial was in All Souls Cemetery.

In Memory

Ann Hocevar, Cleveland, donated \$25.00 to the American Home in memory of the first anniversary of her sister, Carolyn Budan. Many thanks to you, Ann!

St. Mary Procession

On Sunday, May 28 St. Mary's Collinwood parish will stage their annual Corpus Christi Procession after the 10 a.m. Mass. Celebrant will be Bishop A. Edward Pevec. Everyone is invited to attend this event.

St. Vitus Mothers Club Meets June 7

St. Vitus Mothers Club will meet on Wednesday, June 7 at 7 p.m. in the Auditorium.

Installation of new officers takes place plus dinner will be served.

No meetings in July or August. However, on Aug. 15 there will be the Mothers Club Corporate Communion Mass at 9:15 a.m. in St. Vitus Church.

We wish everyone a safe and enjoyable summer.

Carst-Nagy Memorials

15425 Waterloo Rd.

486-2322

"Serving the Slovenian Community."

Anton M. Lavrishia

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

"Always a Part of Our Lives"

Angela Barkovich

May 23, 1976

Lou Sajovic

April 17, 1978

John Barkovich

June 1, 1971

Gayle Sajovic

February 9, 1987

Remembered by:

Karen Alich

Chip Alich

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

Grdina-Cosic

17010 Lake Shore Blvd

531-6300

Funeral
Homes

1053 E. 62 St.

431-2088

A trusted tradition for 85 years.

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Konservativna struja baje zmagala v Kitajski — Študentje še zasedajo glavni trg v Bejingu — Vojska še ni odločno ukrepala

BEIJING, Kit. — Vse kaže, da je v dvo-boju na vrhu kitajske politične lestvice zmagala konservativna struja, ki jo vodita 84-letni Deng Xiaoping in 60-letni predsednik vlade Li Peng. Sredstva obveščanja v Kitajski zopet poudarjajo vodilno vlogo Li Penga, ki je v javnosti najbolj povezan z uvedbo izrednega stanja v Bejingu. Dobro obveščeni kitajski viri zaupajo zahodnim novinarjem, da je Dengova struja zmagala skoro na celi črti in da bodo poraženi liberalni voditelji kmalu ožigosani za zarotnike, ki so skovali protipartijsko kampanjo. Sicer uradno nepotrjena poročila trdijo, da je dosedanji predsednik komunistične partije Žao Zijang celo že v hišnem priporu. Ista usoda je baje doletela tudi 73-letnega Wan Li-ja, ki se je po vrnitvi iz obiska ZDA in Kanade ustavil v domačem mestu Šanghaju, tam pa naj bi ga aretirali. Ko je bil v ZDA ta teden na obisku, ga je bil v Beli hiši sprejel George Bush. V času ko je Bush služil kot ameriški veleposlanik v Kitajski, je večkrat igral tenis z Wan Li-jem. Wan Li je bil vpliven član najvišjega vodstva, ker je načeloval kitajskemu parlamentu in bil tesen sodelavec Žaa Zijanga. V hišnem priporu je menda tudi Hu Qili, ki je bil po funkciji eden od petih najvišjih kitajskih voditeljev.

Novinarji, ki poročajo danes zjutraj iz Bejinga, pravijo, da vojska še ni poskusila zasesti trg Tienanmen. Dodajajo, da se je v zadnjih dneh število študentov in drugih demonstrantov na tem trgu znatno znižalo in da se življenje v glavnem kitajskem mestu počasi normalizira. Včeraj je Li Peng sprejel tri veleposlanike, med tem pa izjavil, da bo Kitajska nadaljevala s svojimi gospodarskimi reformami in bo iskala še globlje stike z drugimi državami ter se zanimala za tuje investicije v Kitajski.

Wrightovi dnevi kot voditelj kongresnih demokratov šteti — Njegov naslednik bo Tom Foley — Wright želi časten odhod

WASHINGTON, D.C. — Skoro gotovo je, da bo v naslednjih dneh kong. James Wright, ki vodi demokratsko večino v predstavnikiškem domu Kongresa, podal ostavko in to mesto zapustil. Wright tega javno noče priznati, vendar dobro obveščeni viri na kapitoljskem hribu o njegovem odhodu ne dvomijo več. Vprašanje je le še, ali bo Wrightu uspelo najti časten odhod s tem, da bo odbor za etična vprašanja spodnjega doma ali opustil preiskavo o Wrightovem privatnem finančnem poslovanju, ali vsaj »pozabil« na za Wrighta najbolj obremenilne obtožbe.

Splošno mnenje je, da bo do zamenjave v najvišjem demokratskem vodstvu prišlo do konca tega meseca ali kmalu nato. Sprememba v vodstvu bo za demokrate lažje, ker že imajo naslednika v osebi 60-letnega kong. Thomasa Foleyja iz države Washington. Foley, ki je kongresnik od l. 1965, je zelo spoštovan tako med demokrati kot republikanci. Tudi republikanci menijo, da bo za javnost napravil Foley boljši vtis kot je 66-letni Wright. Foley je liberalec, vendar išče kompromise in se za ideološke konfrontacije dosti ne zanima.

Težava za kongresne demokrate bo v tekmah za Foleyjevega naslednika kot vodjo kongresnih demokratov. V normalnih razmerah bi to bil kalifornijski liberalec Tony Coelho, vendar so se pojavila resna vpraša-

nja tudi glede njegovega finančnega poslovanja, čeprav izgleda, da njegove težave v tem oziru niso tako nevarne kot so Wrightove. Ker je pa Coelho politično v defenzivi, njegovi kolegi pa gotovo nočejo izbrati človeka, ki lahko kmalu postane predmet javnih kritik zaradi morebitnega nepravilnega finančnega obnašanja, se bodo po vsej verjetnosti pojavili drugi kandidati za mesto, ki je po statusu in dejanskem vplivu drugo na lestvici v spodnjem domu. Med temi izstopa lanski predsedniški kandidat Richard Gebhardt.

Novi sovjetski parlamentarni Kongres izvolil Mihaila Gorbačova za predsednika — Na zasedanju so mnogi poslanci govorili odkrito

MOSKVA, ZSSR — Včeraj je pričelo zasedati Kongres, ki je bil izvoljen na podlagi za Sovjetsko Zvezo najbolj svobodnih volitev v 71-letni zgodovini države. Vladajoča komunistična partija je sicer obvladala zanesljivo večino, med poslanci je pa glasna skupina kritikov. Tako je od 2250 članov kar 400 glasovalo proti poslovniku, ki ga je bil predlagal Gorbačov. Med govorniki je bil fizik in v svetu najbolj znan oporečnik Andrej Saharov, ki je bil proti skorajšnji izvolitvi M. Gorbačova za predsednika. Gorbačov bi moral podati samokritiko o svojem vladanju ZSSR zadnja štiri leta, je dejal Saharov, in bi moral biti jasnejši glede njegovih bodočih načrtov. Saharov je govoril kar trikrat, vendar je bil preglasovan.

Boris Jeljcin, nekdanji član najožjega partijskega vodstva, ki govori v populističnem stilu, je bil predlagan za protikandidata za mesto predsednika, vendar je imenovanje odklonil. Zasedanje je bilo televizirano in tako so gledalci z začudenjem poslušali, ko je poslanec, voznik po poklicu, iz ukrajinskega mesta Harkova, ostro kritiziral Gorbačova, ki je sedel komaj nekaj metrov zadaj, zaradi kulta osebnosti — primerjal ga je celo z Napoleonom — in zaradi tega, ker preveč posluša oziroma je preveč pod vplivom žene Raisa. Kljub vsemu pa je obdržal Gorbačov vodstvo v svojih rokah.

Bush odpotuje na zasedanje NATO v Bruslju — Spor z Nemčijo glede taktičnih raket z jedrskimi naboji v ospredju

WASHINGTON, D.C. — Predsednik George Bush se bo mudil v Evropi teden dni. Udeležil se bo v Bruslju zasedanje NATO organizacije. Predsednik bo skušal najti kompromis v sporu med ZDA in Zahodno Nemčijo. Zahodnonemški kancler Helmut Kohl namreč želi pogajanja o odstranitvi iz zahodnonemškega ozemlja in NATO sploh taktičnih raket z jedrskimi naboji. Take rakete bi edino lahko kljubovalu sovjetskemu konvencionalnemu napadu na Zahodno Evropo, zato želijo ZDA, da bi ti misili ostali v arzenalu NATO. Sovjeti so pa predlagali, da bi se odprla pogajanja o odstranitvi le-teh. Zahodnonemško javno mnenje je sovjetskemu predlogu zelo naklonjeno, ker Nemci razumejo, da bi bile te rakete z jedrskimi naboji v slučaju vojne uporabljene skoro izključno ravno na nemškem ozemlju.

NATO države so nezadovoljne z Bushovim stališčem do nadaljnjih pogajanj s Sovjetsko zvezo. Menijo, da bi moral Bush iskati taka pogajanja, ne pa se jim skušal izogniti ali upočasniti.

Danes bo Bush prispel v Italijo, kjer se bo srečal tako z italijanskimi voditelji, v Vatikanu pa ga bo sprejel v avdienci tudi papež Janez Pavel II.

Iz Clevelanda in okolice

Čiščenje prostorov—

Odbor Slovenske pristave prosi svoje člane, da pridejo jutri, v soboto, in v ponedeljek, 29. maja, na SP in pomagajo pri čiščenju in pripravljanju prostorov za poletno sezono. Pridite tudi v slučaju slabega vremena, saj bo dovolj dela tudi pod streho.

Telova procesija—

Procesija Sv. Rešnjega Telesa pri Mariji Vnebovzeti bo to nedeljo, po deseti maši. Maševal bo škof A. Edward Pevec, ki bo tudi vodil procesijo.

Molitve na pokopališču—

To nedeljo, 28. maja, ob 3. uri popoldne, bodo na pokopališču Vernih duš na Chardonu, pri velikem križu, skupne molitve za vse rajne doma, ki so tam pokopani, in tudi za tiste, ki so tukaj pokopani. Molitve bo vodil č.g. Jože Božnar.

Protesti učinkovali—

Odbor mestnega sveta, ki je razpravljal o umestnosti uradne povezave med mestom Clevelandom in sovjetskim mestom Volgogradom, se je odločil proti. Do tega izida je gotovo prišlo zaradi številnih protestov predstavnikov lokalnih etniških skupin, ki so prišli v mestno hišo in pričali zoper takšno povezavo. Župan Voinovich je tudi bil proti. Pretekli torek smo poročali, da so bile židovske organizacije za takšno povezavo, kar dejansko ni res. Židovske organizacije so se postavile proti, posamezniki iz židovske skupnosti pa so bili za. Med Slovenci, ki so bili proti in tudi navzoči, so bili Jože Melaher, Anton Oblak, August Pust in dr. Vladimir Rus.

Sestanek—

Mesečni sestanek Kluba upokojencev Slov. pristave bo v ponedeljek, 29. maja, ob 3h pop. na Pristavi.

Otvoritev Slovenske pristave—

Slovenska pristava sporoča, da bo pričela poletno sezono kot vsako leto doslej prvo nedeljo v juniju, torej letos 4. junija, z otvoritvenim piknikom. Ob 11.30 dop. bo pri spominski kapeli sv. maša, nato pa kosilo. Popoldan pa bo za ples in zabavo igral orkester Veseli Slovenci.

Novi grobovi

Charles J. Papesh

Umrli je Charles J. Papesh, mož Sophie, roj. Fabian, oče Charlesa, Carol Brown, Joyce Kuehls, Lawrencea, Mary Beth Gaiken in Stephena, 13-krat stari oče, 4-krat prastari oče, sin Matthewa in Antonie, roj. Sever, Papesh, brat Christine Kozlowski, Rudolpha ter že pok. Anthonyja Pucella, s. Matthew Marie O.P., Mary

(dalje na str. 8)

Spominski dan praznik—

V ponedeljek bo ameriški Spominski dan praznik. Naš list bo v torek redno izšel.

Jutri prodaja peciva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete bo imelo prodajo krofov in peciva jutri, v soboto, od 11. dop. dalje, v šolski dvorani. Pridite!

Spominska sv. maša—

V nedeljo, 4. junija, ob 10.30 dop. bo pri Lurški Materi na Chardon Rd. spominska sv. maša, ki jo sponzorira DSPB Cleveland. Narodne noše dobrodošle.

Poroka—

Jutri, v soboto, ob 12. uri opoldne, se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Barbara Vidmar, hčerka Franka in Agnes Vidmar, Perry, O., in Michael Allen Beyer, sin ge. Glorie Beyer in pok. Alfreda Beyerja. Stara starša neveste sta Stefanija in Frank Vidmar, sedaj živeča v Perry, O., pred leti pa v svetovidski okolici. Nevestin oče je solastnik Lake County Foreign Car Warehouse v Perryju. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše na skupni življenjski poti!

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete bo imelo skupno sv. obhajilo v nedeljo, 4. junija, pri 10. sv. maši, ob 1.30 bodo molitve in nato sestanek pod staro cerkvijo. To bo zadnji sestanek do jeseni, skupna sv. obhajila pa bodo redno v juliju, avgustu in septembru.

Zadušnica—

Jutri, v soboto, ob 9.30 dop. bo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. sv. maša za Frances (Pirnat) Spech, ob 2. obletnici njene smrti.

Obletnica—

Bliža se praznovanje 10-letnice orkestra Toneta Klepca, ki bo od 9. do 11. junija. Za vse podrobnosti, berite oglas v angleškem delu.

Nova restavracija—

Prejšnji petek je Cleveland Plain Dealer poročal, da bo julija letos torontski rojak John Letnik odprl v clevelandskem pristanišču restavracijo na ladji, ki bo zasidrana ob pomolu. Ko dobimo več podatkov, bomo še poročali.

VREME

Po sinočnjem neurju bo danes spremenljivo oblačno z najvišjo temperaturo okoli 77° F. Deloma sončno jutri, z najvišjo temperaturo okoli 68° F. V nedeljo zopet deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 70° F. V ponedeljek, ameriški Spominski dan praznik, bo deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 77° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 40 Friday, May 26, 1989

Zajedalec ne more preživeti

Pod tem naslovom in podnaslovom »Jugoslavija - vzorčni primer za propad komunizma« je bivši profesor na ljubljanski univerzi dr. France Bučar napisal v bavarskem časopisu Süddeutsche Zeitung premišljanje, iz katerega ponatiskujemo zaradi aktualnosti glavne trditve:

Jugoslovanski partijski vrh hoče za vsako ceno ohraniti svojo vodstveno vlogo. Je pa obenem soglasen v tem, da je to po sedanjih poteh vladanja neuresničljivo. Predvsem so morali vsi ugotoviti, da upravno vodenje načrtovanega gospodarstva ne vodi do nikakršne rešitve pred nezadržanim gospodarskim polomom. Zato so se odločili za tržno gospodarstvo, ne da bi sprejeli tudi posledice. Tržno gospodarstvo je namreč s političnim enostrankarstvom, na katerem temelji celotna partijska zgradba, nezdružljivo. Treba je zavreči celotni nedemokratski socializem.

Politično vodstvo v gospodarsko in civilizacijsko bolj razvitih deželah (v Jugoslaviji npr. v Sloveniji) je uvidelo, da je za tržno gospodarstvo nujna politična preureditev. Že so se sprijaznili tudi s političnim večstrankarstvom - a le v besedah, ker je v popolnem nasprotju z bistvom partije: sestop z oblasti bi bil, ko bi do njega prišlo, neizogibna nujnost. Zato je sleherno govorjenje o demokraciji v takih družbenih ureditvah le igračkanje z besedami.

Danes ostaja v vseh teh državah kot osrednje vprašanje to, kako bi se dalo narediti z reformami sistem uspešen in obenem ostati na oblasti. Ta naloga pa je popolnoma neuresničljiva in sama v sebi protislovna. Odpovedati bi se morali komunizmu, s tem pa tudi oblasti.

To se bo v prihodnosti z nepreprečljivo nujno zgodilo in tega ne more noben teh režimov zavreti. Jasno, da se ne bodo komunisti oblasti odpovedali. Razvoj sam jih bo z oblasti izrinil, ker z njihovim vladanjem razpada družba, ki ji vladajo. Zajedalec ne more preživeti, če umre organizem, na čigar račun živi.

(Iz Naše luči, maj, 1989)

Dr. France Bučar je eden vodilnih zagovornikov demokratizacije v Sloveniji, čeprav ni za nekatere v emigraciji dovolj pristen. Gotovo ima prav v njegovem ocenjevanju dolgoročne bodočnosti komunističnih društev. Ni pa gotovo, da je še napočil čas za razpad le-teh. Zadnji čas posvečajo sredstva obveščanja največ pozornosti dogodkom v Kitajski, kjer pa bo, kot sedaj kaže, trdorokcem le uspelo, da zatirajo študente in druge Kitajce, ki zahtevajo demokratične reforme. Ravno sedaj je pričel z zasedanjem novi sovjetski parlament, v katerem je bilo vsaj nekaj poslancev izvoljenih na podlagi res demokratskih volitev, čeprav je zanesljiva večina v rokah partijskega vrha. Na Madžarskem delujejo razne ne-komunistične in po vsej verjetnosti (vsaj prikrito) tudi ne-socialistične stranke. Koliko uspeha bodo dolgoročno imele, je seveda še odprto vprašanje. Na Poljskem, kjer delujejo močne demokratične

(dalje na str. 11)

Slovenski spominski dan

CLEVELAND, O. - Slovenski Spominski dan smo v Clevelandu že tradicionalno obhajali v nedeljo pred ameriškim Spominskim dnevom - Memorial Day, ki je vsako leto v ponedeljek po zadnji nedelji v maju. Ker pa je letos prav na to nedeljo, 28. maja, telovska procesija pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu, je društvo SPB Cleveland prestavilo spominsko sv. mašo za vse slovenske žrtve zadnje vojne in komunistične revolucije na naslednjo **nedeljo, 4. junija**. Sv. maša bo ob 11.30 uri pri Lurški Mariji na Chardon Road, Providence Heights, kot je bilo doslej vsako leto.

Prihodnje leto bo minilo že 45 let, odkar se je pripetila na Koroškem Vetrinjska tragedija, ko so Angleži pod pretvezo preselitve v Italijo vračali slovenske domobranci in četnike komunistom v Jugoslavijo. Razen majhnih izjem mladotnikov med vrnjenimi, so vsi po groznem trpinčenju končali v masovnih grobovih po vsej Sloveniji - največji v Kočevskem Rogu.

Po izrednem naključju pa je predstavitev sv. maše padla ravno na 4. junij, to je obletnica značilnega datuma, ko je Field Marshall Alexander prišel v Vetrinje in osebno ustavil vsako nadaljno vračanje beguncev, ki so takrat že zvedeli, kam so Angleži pošiljali domobranci in so v groznem strahu in negotovosti čakali, kdaj bodo oni prišli na vrsto.

Prav v tem mesecu juniju pa poteka 40 let, odkar so prvi slovenski povojni begunci leta 1949 začeli prihajati v Ameriko.

Letošnji Spominski dan naj bo torej časten spomin vseh žr-

tev Vetrinjske tragedije, a tudi izraz hvaležnosti Ameriki, ki nas je v času najhujše stiske, ko smo bili od vsega sveta zavrženi kot »people nobody wanted«, sprejela in nam takoj nudila vse možnosti za človeka dostojno življenje.

Več kot 40 je trajalo, ko je tukaj v Ameriki marsikateri sicer dobromisleči Slovenec ožigosal naše spominske proslave in naša pričevanja o grozotah v Sloveniji še potem, ko je vojna že bila končana, za zgolj protikomunistično propagando. Sedaj pa o tej tragični dobi in dejanjih že odkrito piše časopisje v Sloveniji in pričajo celo dotični, ki so pri tem imeli kaj opravka ali so vsaj vedeli, kaj se je takrat dogajalo.

Zato je sedaj še posebna dolžnost nas vseh, ki smo v svobodi, da ob takšnih priložnostih kot je Slovenski spominski dan, ali katere koli spominske proslave, se teh udeležujemo v čim večjem številu. Slovenski poudarek proslave najbolj podajajo narodne noše, zato prosimo in vabimo vse osebe, organizacije in društva, ki imajo narodne noše, da se sv. maše ob Slovenskem spominskem dnevu udeležijo v čim večjem številu. Sedaj je še prišel čas, ko tudi domovina pozorno zasleduje delovanje tako zvane politične emigracije. Narodne noše se začnejo zbirati okrog 11. ure pred tamkajšnjo cerkvijo, nakar v procesiji spremljajo duhovnika do oltarja pri Lurški Mariji.

Molitve na pokopališču pa bodo letos kot doslej to nedeljo, 28. maja, ob 3. uri popoldne na pokopališču Vernih duš. Zbrali se bomo pri velikem križu.

Jože Melaher

Dirigent Anton Nanut v Kaliforniji

OAKLAND, Kalif. - Prvi teden v aprilu je gostoval v Sacramentu, glavnem mestu Kalifornije, dirigent Anton Nanut, ki je direktor Ljubljanskega simfoničnega orkestra (Simfoniki RTV Ljubljana). Vodil je Sacramento Symphony Orchestra. Prvi del sporeda je bil Mozartov koncert za klavir št. 20 (K466), z znano solistko Lilian Kallir iz New Yorka. Nato je dirigiral mogočno Brucknerjevo simfonijo št. 4, »Romantično simfonijo«.

Publika ga je nagradila z dolgim aplavzom. Glasbeni kritiki so ga zelo pohvalili. Prav tako kot lani, ko je prvič gostoval pri simfoničnem orkestru v Sacramentu, je Nanut dosegel izredno velik uspeh. Lani je kritik v dnevniku »The Sacramento Bee« napisal, da je Nanut napolnil koncertno dvorano z ogromnim navdušenjem, našega dirigenta pa opisal kot prijetnega strica, ki postane kot en tiger na podiju.

Anton Nanut se je začel glasbeno udejstvovati že kot otrok. Prvi učitelj mu je bil oče, ki je bil organist in pevodja cerkvenega zbora v Kanalu ob Soči, blizu Gorice. Ko

so mu med vojno odpeljali očeta, je desetleten Tonce prevzel vlogo organista. Po vojni je dovršil svoje glasbene študije pri Glasbeni akademiji v Ljubljani (katero danes sam vodi).

Že kot študent je postal asistent pri Slovenski filharmoniji. Ustanovil je Primorski akademski zbor, kateri je prejel prve nagrade na raznih mednarodnih tekmovanjih. Nato je bil dolga leta šef-dirigent v Dubrovniku. Ko se je vrnil v

Župnik Jože Kunstelj umrl 13. maja

PITTSBURGH, Pa. - Dne 13. maja 1989 je v Repnjah umrl župnik Jože Kunstelj. Pokopan je bil 15. maja v Vodica, Slovenija. G. Jože je bil rojen 1. marca 1909 v Bohinjski Beli; po gimnaziji v zavodih sv. Stanislava v Št. Vidu je vstopil v semenišče. Za duhovnika je bil posvečen l. 1933 po škofu Rožmanu v Ljubljani. Bil je kaplan v Trebnjem, nato v Radovljici.

Ob razpadu Jugoslavije l. 1941, je bil v nemški ječi, nato izgnan na Hrvaško. Vrnil se je v Slovenijo in bil od 1943 do maja 1945 v Št. Joštu nad Vrhniko. Odšel je kot begunec v Avstrijo, kjer je bil župnik na Tirolskem, nato na Koroškem. Zaradi bolezni je bil upokojen in je zadnja leta živel kot hišni duhovnik sester v Repnjah, kjer je končal svojo življenjsko pot. Jože je bil bolehen od svojih gimnazijskih let, a je dočkal 80. rojstni dan. Naj mu dobri Bog da veselje v večnosti, kjer nas čaka. Molimo zanj!

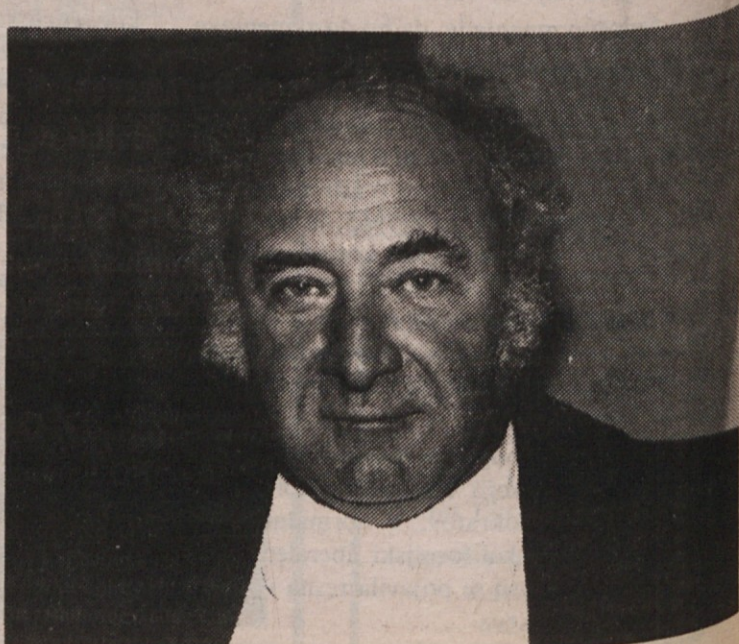
J.C.

Ljubljano, je postal direktor Slovenske filharmonije in tudi svetovno znanega Slovenskega okteta, katerega še vedno vodi. Jeseni letos, mimogrede povedano, bo ta oktet zopet prišel na gostovanje po ZDA.

Leta 1981 je Nanut postal umetniški vodja Ljubljanskega simfoničnega orkestra in od takrat je prejel več visokih nagrad v Jugoslaviji, med drugimi tudi Prešernovo nagrado za njegovo izredno interpretacijo Beethovna. Poleg gostovanja pri mnogih najboljših orkestrih v Evropi, je Nanut gostoval s Slovensko filharmonijo ter s Simfoniki RTV Ljubljana v mnogih evropskih mestih in v ZDA. Štirikrat je nastopil z velikim uspehom v znani Carnegie Hall v New Yorku: dvakrat s Slovensko filharmonijo in dvakrat s Simfoniki RTV Ljubljana. Po enem teh koncertov je glasbeni kritik napisal v »The New York Times«, da so slišali boljše orkestre igrati Četrto simfonijo ruskega skladatelja Čajkovskega, a šele sedaj razumejo, kako je treba izvajati Čajkovskega.

Velik uspeh za Nanuta in za Simfonike RTV Ljubljana je

(dalje na str. 11)

Dirigent dr. ANTON NANUT

Demografski razvoj in Slovenci

Dne 12. aprila je na Slovenski matici v Ljubljani tekla sila zanimiva razprava o demografskem razvoju Slovencev oz. v Sloveniji. Trije predavatelji, strokovnjaki za sociološka, demografska in statistična vprašanja, dr. Malešič, dr. Banovec in dr. Rus, so podali podoben demografskega razvoja Slovencev.

Ta razvoj SE ni alarmanten in ga je prav zato z ustreznimi družbenimi in tudi političnimi ukrepi le možno preusmeriti na boljše. Referenti so v svojih prispevkih upoštevali tudi evropske in svetovne razvoje in nakazali povezavo med njimi in razvojem v Sloveniji.

Dr. Malešič je uvodno ugotovil, da je prebivalstvo Slovenije od začetka 19. stoletja pa do petdesetih let tega stoletja bilo v fazi socialnih sprememb, v dobi demografskega prehoda, za katerega sta bila značilna visoka rodnost in visoka smrtnost. V tej fazi je danes tretji svet. Od sredine tega stoletja pa sta značilnost slovenskega demografskega razvoja

nizka rodnost in nizka smrtnost. Slovenija je v tem oziru postala moderna družba z vsemi posledicami upadanja rojstev in rasti starosti.

Od šestdesetih let tega stoletja slovensko prebivalstvo redno raste za 0,5 % in je že prekoračilo dva milijona (v Sloveniji!). Še leta 1971 je bil naravni prirastek 10.000 rojstev, danes pa je padel že na 6000. Na prvi pogled je sicer še pozitiven.

Če pa upoštevamo rodnost kot kriterij, potem pa je stvar kar precej bolj žalostna: tu podatki namreč pravijo, da žena v Sloveniji rodi le 1,82 otroka, od tega je število deklic 0,86. Da pa število Slovencev ne bi spet zdrknilo pod dvamilijonsko črto, to se pravi nazadovalo, bi rodnost žene morala biti pri 2,1 otroku. Stopnja potrebne prirastka se je kljub še pozitivnemu naravnemu prirastku spustila pod potrebno reprodukcijo.

Slovenija imigracijska dežela
Slovenija je od 60. let naprej

klasična imigracijska dežela, a brez pristojnosti, kot jo take dežele in države imajo, torej brez lastne imigracijske politike. Vrh tega pa je imigracija v Slovenijo dolgo časa bila politični in družbeni tabu.

V letih med 1960 in 1970 je v Slovenijo imigriralo iz drugih delov Jugoslavije kar 6 % vsega slovenskega prebivalstva, med 1971—1981 pa je ta prirastek bil najvišji, kasneje pa se je znižal na 3800—4500 neto priseljencev.

Ne glede na imigracijo pa slovenska demografska problema slejkoprej ostajata prenizka rodnost in pretirana starost prebivalstva. Po mnenju dr. Malešiča ti problemi sicer še niso pretirano pereči, kakor na primer v severni Italiji, kjer je leta 1986 rodnost padla na 50 % potrebne rodnosti. A kritična točka je samo še vprašanje časa: v Sloveniji je rodnost pri 80 % potrebne rodnosti, v Zvezni republiki Nemčiji že pri 60 %.

Možni rešitvi sta priseljevanje ali pa povečana rodnost. Druga pa pomeni, da se bo tudi politika morala zavedati tega problema in pomagati ustvariti tako vzdušje, v katerem se bo mogla krepiti zavest rodnosti. Z natalitetno politiko pa je ta križ, da doslej še nobeni državi ni uspela. Niti Franciji, kjer že od petdesetih let pospešujejo natalitetno politiko. Potrebna bo zavest, da ne družina z enim ali dvema otrokoma zagotavlja potrebno rodnost, ampak šele družina z dvema ali več otroki.

Možen dejavnik hudega upadanja rodnosti in števila prebivalstva pa bo tudi AIDS, ki bo konec stoletja lahko pobral več kot polovico vsega prebivalstva v reproduktivni starosti.

Po besedah drugega referenta dr. Banovca je demografija v Sloveniji dobro spremljana, a politika se za te podatke

(dalje na str. 12)

LJUBEČIH SRC SE
SPOMINJAMO OB ČETRTI
OBLETNICI SMRTI NAM
DRAGEGA MOŽA, OČETA
IN BRATA

JANEZA TOMCA

Zapustil je dolino solz in se preselil nebeščanom — v to verujemo — 25. maja 1985.

Sladka nam je misel na Te, na ljubeči Tvoj nasmeh, na besede ljubeznive, ki imel si jih do vseh.

Za Teboj žalujoči:

ANA TOMC, žena;
IVAN, ADOLF in JOŽE
TOMC, sinovi z družinami

Od jeseni naprej ljudska šola v Mohorjevi v Celovcu

V torkovi številki smo objavili članek o ustanovitvi te šole, ki nam ga je poslal s Celovca msgr. Olip. Šele včeraj je po redni pošti prispela številka koroškega »Našega tednika«, v katerem je na prvi strani poročilo o tem za koroške Slovence uspešnem podvigu oz. napredku, in tudi intervju o tej šoli med NT in Matevžem Grilcem, predsednikom Narodnega sveta koroških Slovencev. Ker je torkov članek prispel ameriške in kanadske Slovence, da finančno pomagajo tej novi šoli, objavljamo obe poročili iz omenjene številke NT. **Urednik**

Mohorjeva družba v Celovcu je s takojšnjo veljavo ustanovila s pričetkom šolskega leta 1989/90 konfesionalno ljudsko šolo v Celovcu. Na tiskovni konferenci je direktor Mohorjeve dr. Anton Koren

Dr. Anton Nanut

(nadaljevanje s str. 10)

njih snemanje za izdajo »Stradivari Classics« iz New Jerseyja na »compact disc«, v novi digitalni tehniki. Doslej so posneli že čez štirideset plošč. Dobijo se v prodaji v prodajalnicah gramofonskih plošč, kaset in »discs« vsaj v večjih ameriških mestih. Te plošče dobivajo laskave ocene od strokovnjakov v posebnih revijah, ki ocenjujejo posnetke. Razveseljivo je, da se te plošče že izvajajo na programih klasičnih radijskih postaj v ameriških mestih.

Po treh koncertih v Sacramentu je Nanut odpotoval v mesto Mexico City, kjer je dirigiral Filharmonični orkester tega mesta. Bil je zopet navdušeno sprejet. Povabili so ga, da pride v jeseni dirigirat Simfonični orkester Univerze Mehike ter tudi pripelje s seboj orkester za več nastopov v Mehiki.

Poleg svojih rednih simfoničnih koncertov v Ljubljani, Nanut pogosto gostuje sam ali pa z orkestrom v evropskih mestih. Dirigent in orkester redno gostujeta v Trzinu (Monfalcone), blizu jugoslovanske meje. V svojem rojstnem kraju, v Kanalu ob Soči, Nanut (duhovni vodja glasbe za Primorje) priredi vsako leto festival, ki se imenuje »Kogojevi dnevi«. Ustanovil ga je pred desetimi leti na čast skladatelju Mariju Kogoju, ki je bil tudi rojen v Kanalu, kjer mu bo letos posvečena posebna soba za njegova dela. V januarju 1990, bo Nanut v Ljubljani dirigiral Kogojevo opero »Črne maske«.

Slovenci smo lahko ponosni na uspeh, katerega je Anton Nanut dosegel. Zelo nas je razveselil z obiskom, ker smo lahko od blizu uživali njegov umetniški talent. Želimo mu nadaljnji uspeh in upamo, da bo kmalu zopet obiskal Severno Ameriko s svojim orkestrom.

Dr. Anton Ravnik

predstavil javnosti ljudsko šolo, v kateri bodo približno v enakem razmerju poučevali slovenščino in nemščino. Že leta 1980 je NSKS zahteval od dežele in deželne šolskega sveta dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, toda je ta želja bila odklonjena, ker Celovec oficijelno ne spada v območje dvojezičnega šolstva. Jasno je bilo, da pod trenutnimi političnimi razmerami na Koroškem dvojezične šole v Celovcu ni pričakovati, zato so se od takrat zastopniki NSKS, Mohorjeve in društva »Naš otrok« pogajali o ustanovitvi privatne ljudske šole.

Po daljših pogovorih je škofija potrdila Mohorjevi, da ima pravico voditi privatno konfesionalno šolo, ki jo ima kot cerkvena ustanova. Potreba po taki šoli je bila že velika, tako direktor Mohorjeve dr. Anton Koren, ki je potem vodil vse nadaljnje korake do ustanovitve šole.

Ljudska šola bo v Slomškovem domu na 10.-Oktober-Str. 25, kjer bodo že kmalu pričeli s pregradnjo celotnega 2. nadstropja. Za površino 650 kv m bodo potrebne investicije v višini 6 milij. šilingov (1 us dolar = okoli 14 šilingov, torej znaša investicija več ali manj \$425.000 US, op. ur.), ki jih bo morala Mohorjeva kriti verjetno v večini sama, del pa bo prispevala tudi dežela, zveza in tudi številni dobrotniki Mohorjeve.

Ljudsko šolo, ki bo imela pravico javnosti, bo vodila Marica Hartmann-Tischler, 33-letna vnukinja ustanovitelja NSKS in Slovenske gimnazije dr. Joška Tischlerja. Za ljudsko šolo v Celovcu, tako voditeljica, bodo veljali isti učni načrti, kakor za vse druge šole na Koroškem.

Dr. Anton Koren je dejal, da bo ob začetku pouk v prvih dveh razredih, na razpolago pa je v Celovcu gotovo dosti otrok, saj v Celovcu živi že precejšen del slovenske narodne skupnosti. Toda nagovoriti hoče Mohorjevo zelo širok krog staršev, načelo je, da je šola čim bolj odprta, tako dr. Koren, ki je pristavil, da bodo tudi konfesionalnost pojmovali široko. Mohorjeva pa bo nudila vsem šolarjem tudi možnost, da bodo tudi popoldan pod nadzorstvom, kar gotovo ustreza željam vseh družin, kjer so starši ves dan v poklicu.

Intervju med NT in Matevžem Grilcem

NT: Jeseni bo v Mohorjevi v Celovcu odprla vrata ljudska šola s poukom slovenščine. NSKS je od leta 1980 naprej zahteval dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, kjer Slovenci doslej niso imeli možnosti elementarnega pouka v svoji materinščini. Kako ocenjuješ ta nedvomno pomemben korak?

M. Grile: Odprtje dvojezič-

(dalje na str. 12)

Zajedalec ne more preživeti

(nadaljevanje s str. 10)

organizacije s Solidarnostjo na čelu, že nastajajo nove težave z režimom, ki, kot piše Bučar o Jugoslaviji, le noče prestopiti Rubikona glede politične moči oz. odločanja.

V Sloveniji in Jugoslaviji je stanje isto kot v omenjenih državah, od ZSSR in Kitajske do Madžarske in Poljske. Le okoliščine so drugačne, v bistvu pa gre za isti osrednji problem: kako napraviti konec enopartijski diktaturi. Kot je Lenin svojčas dejal: Kdo koga? Kdo bo vladal, ali ljudstvo na podlagi svobodnih volitev, ali pa partijska diktatura, ki se more obdržati izključno na podlagi represije. V kolikor je mogoče iz tujine slediti dogodkom v Sloveniji in Jugoslaviji, je vtis, da bodo kratkoročno zmagali oziroma se držali na oblasti tisti, ki želijo nadaljevanje diktature. Ni pa še rečeno, bi menil, da nujno mora biti tako. Igra še ni končana, niti v svoji sedanjosti, fazi ne, gotovo ne v dolgoročni. Naloga tistih v naši skupnosti, ki želimo zmago demokratičnih sil v Sloveniji, mora biti, da vztrajamo v podpiranju tel sil — ne pa jih napadati ali kritizirati, če ne sledijo dobesedno našim gledanjem na vseh mogočih točkah, kot to delajo vsaj nekateri posamezniki —, in da jim bolj in bolj glasno in tudi konkretno dajemo vedeti, da imajo somišljenike tudi med nami, da niso sami. V slučaju pa, da zmagajo tkim. »zdrave sile« oziroma stalinistične, da organiziramo tako v naši skupnosti kot v širši ameriški javnosti pritisk zoper tiste, ki bi tak režim zagovarjali — v Sloveniji ali med nami —, in da delamo največ možnih političnih in tudi gospodarskih težav takemu obnovljenemu stalinističnemu režimu pri ameriških oblasteh.

Rudolph M. Susel

V BLAG IN NEPOZABEN SPOMIN OB OBLETNICAH NAŠIH STARŠEV PETRA IN LOJZKE TRPIN

PETER umrl
28. februarja 1977

MAMA LOJZKA umrla
31. maja 1980

Vrsto let je že minilo,
odkar pokriva zemlja Vajino gomilo.
Odšla sta od nas za vekomaj
in Bog Vama večni pokoj daj.

Žalujoči: Vili Dreu z družino
in ostalo sorodstvo

Cleveland, 26. maja 1989.

Misijonska srečanja in pomenki

809. Ga. Julija Tomšič piše iz St. Patrick's

Home for the Aged v Bronx, N.Y., da ji je pisal v ljubljanskem bogoslovju na duhovništvo pripravljen bogoslovec Marinko, ki ga je nadškof Šuštar njej odločil ob prejemu bogoslovske vzdrževalnice za enega kandidata. Je že v petem letniku in bo drugo leto ordiniran. Ona vzdržuje drugega bogoslovca v Afriki. Na stara leta je zanjo to lepa tolažba.

Gospod Jože Horn iz Argentine se zahvaljuje 1. maja za prejem 200 intencij, ki jih bo razdelil in bodo kmalu opravljene. Žato je on prevzel odgovornost, da bodo »v redu in čimprej opravljene.

Tudi je resnica, da mi bo ta dar za sv. maše v tisočaku ameriških dolarjev v veliko denarno pomoč. V teh krajih ljudje še niso navajeni darovati za sv. maše za rajne in istočasno pomagati pri vzdrževanju duhovnikov. Pa tudi gospodarska kriza je velika in ljudje še za sebe nimajo najpotrebnejšega. Hvaležen sem Vaši širokogrudnosti in sodelavcem v MZA, ki Vam pomagajo. Isto bom sporočil tudi ge. Anici Tushar, ki Vam je mojo željo iz pisma sporočila. V pristrčne pozdrave vključujem še vsakdanje molitve za uspeh Vašega dela.

Vaš Jože Horn.«

Sestra Lidija Krek piše, da je g. Stanko Žakelj, CM, postal hudo operacijo in potrebuje naših molitev. Dr. Janež je na Tajvanu imel obisk svojega nečaka iz Slovenije. Bernard Carrier iz naše fare Brezmadežnega Srca v Scarbo-

rough je v maju spet daroval US \$100 za naše misijonarje in misijonarke.

Iz National Seminary Ggaba,
v Kampali, Uganda, smo dobili v aprilu tole sporočilo:
»Dragi prijatelji in dobrotniki!

Zadnja štiri leta ste prijazno nadaljevali podpiranje našega Semenišča in ste bili v pismenem stiku z nami. Ob tej priložnosti bi se vam vsem rad zahvalil za vašo pomoč in sodelovanje, ki je bilo za nas zelo dragoceno.

Sv. oče papež Janez Pavel II. me je prosil, da bi prevzel novo mesto kot pomožni škof škofije Mbarara, tu v Ugandi, in tako ne bom več rektor Narodnega Semenišča v Ggabi. Škofovska konferenca za Ugando je odločila, da moje mesto prevzame Fr. Gerard Kalumba, ki je bil podrektor, kot vršilec dolžnosti rektorja Semenišča. Tako bo vsa bodoča korespondenca za to bogoslovje šla preko njega.

Ponovno se vam zahvaljujem za vse, kar ste bili in pomenili meni in semenišču v času, ko sem bil rektor. Ko gledam naprej na svoje novo mesto odgovornosti, vas iskreno prosim za dvoje stvari: 1) za vaše molitve, in 2) nadaljnje sodelovanje z mojim naslednikom, v dobro Cerkve in te dežele. Zelo iskreno in hvaležno Vaš v Kristusu,

Paul K. Bakyenga,
Bishop — elect
Mbarara Diocese.«

(dalje na str. 8)

Ljudska šola v Mohorjevi v Celovcu

(Nadaljevanje s str. 11)

ne ljudske šole v Celovcu pomeni izpolnitev dolgoletne želje in potrebe, saj je Celovec tudi glavno mesto koroških Slovencev in se je v zadnjih letih vedno bolj razvil v kulturni, politični in gospodarski center naše narodne skupnosti. Zavedali smo se potrebe po dvojezični vzgoji v Celovcu in zato ustanovili dva otroška vrtca, ki sta odlično obiskana. Ustanovitev ljudske šole je zato le logičen korak, ki naj služi izobraževanju naše mladine v mestu Celovec.

Ljudska šola v Celovcu pomeni nadaljen uspeh pri reševanju konkretnih vprašanj koroških Slovencev v letošnjem letu, če upoštevamo, da smo koroški Slovenci dosegli tudi televizijsko oddajo. Lahko rečemo, da so to po več kot 30 letih prvi uspehi dela političnih in kulturnih organizacij koroških Slovencev.

NT: Poslanec Karel Smolle je dejal, da bomo vedno toliko imeli in dosegli, kolikor bomo sami ustvarili. Smolle se je na Dunaju zelo zavzel za ustanovitev te ljudske šole. Je on v svoji funkciji kot državnozborski poslanec na Dunaju pri merodajnih uradih in politikih lahko pomagal oz. posredoval?

M. Grilc: Brez dvoma je delo našega državnoborskega poslanca na Dunaju mnogo doprineslo tako k uresničitvi televizijske oddaje, kakor tudi k ustanovitvi dvojezične ljudske šole v Celovcu. Da so možni konkretni rezultati, je seveda treba ustvariti ustrezno vzdušje in mislim, da je tako vzdušje ustvarila prav politika 'novega dialoga' našega državnoborskega poslanca.

Seveda pa moram omeniti zelo vztrajno in načrtno delo direktorja Mohorjeve družbe dr. Antona Korena, ki je izvedel vse potrebne korake v soglasju z odborom Mohorjeve družbe. Mohorjeva je s tem napravila zelo odločilen korak v smeri enakopravnosti Slovencev tudi v glavnem mestu Celovec. Pri tem moram povedati, da je bila pripravljenost na dunajski ravni, npr. pri prosvetnem ministrstvu, velika, medtem ko je deželni šolski svet po moji oceni skušal zavirati ustanovitev te ljudske šole. Tudi to je dejstvo, ki ga moramo zabeležiti.

NT: Dejstvo je, da je bila potreba po slovenskem elementarnem pouku v Celovcu že zelo velika, zato so starši v zadnjih letih v samoiniciativah

opozarjali na to potrebo in to tudi zahtevali od pristojnih oblasti. Slovensko šolsko društvo je pred kratkim najavilo, da hoče v Celovcu ustanoviti dvojezično ljudsko šolo. Kako smiselna bi bila zdaj še dodatna privatna ljudska šola oz. kako ocenjuješ možnost, da bi deželni šolski svet in dežela ustanovila javno dvojezično šolo v Celovcu?

M. Grilc: Ustanovitev nadaljnje dvojezične ljudske šole v danem trenutku ne bi bila umestna, kajti Mohorjeva ljudska šola bo pokrila brez dvoma vse potrebe Slovencev v Celovcu na tem področju. Pri tem je treba videti tudi finančno vprašanje, kajti Mohorjeva družba kot cerkvena ustanova ima na tem področju prednosti, ker spada ljudska šola pod določila konkordata med Avstrijo in Vatikanom, tako, da ima pravico javnosti in je avstrijska zvezna vlada obvezana, da tudi finančno prispeva k vzdrževanju ljudske šole.

Vprašanje, če je možno v Celovcu zahtevati javno dvojezično šolo, se postavlja danes kot pravno vprašanje, kajti politični faktorji predvsem v deželi bodo ustanovitvi javne dvojezične šole tudi v naslednjih letih nasprotovali. Kakor mi je znano, bo o tem vprašanju odločalo tudi ustavno sodišče na Dunaju in od te odločbe bo seveda v veliki meri odvisen odgovor na stavljeno vprašanje.

Želim si, da bi dvojezična ljudska šola v Mohorjevi uspevala in doprinesla svoje k izobraževanju naše mladine v slovenskem jeziku.

Demografski razvoj v Sloveniji

(nadaljevanje s str. 11)

sploh ne zmeni. Zaradi gospodarske krize (pomanjkanje sredstev za računalnike) so sodobne demografske raziskave hudo ogrožene.

Pereč problem za Slovenijo je odliv v tujino inteligence

Čimprej pa bo Slovenija morala rešiti problem odliva inteligence, predvsem tehnične. Dr. Rus pa je sploh mnenja, da zaradi tega odliva Slovenija ni več znanstveno kompatibilna z Evropo in bosta ona ter Jugoslavija kmalu le še periferija, obrobje, Evrope.

Dr. Rus je na začetku svoje prispevka opozoril na velikanski problem staranja v industrializirani družbi in s tem v zvezi na posledični pojav medgeneracijskih konfliktov, ki se v razvitih državah, predvsem v ZDA, vse bolj poglobljajo in jim še nihče ni kos. Prinesel pa je zelo zanimiv pojav s Švedske — tam število družin z več otroki raste in tudi lestvica vrednot se spreminja — otrok ni več siten strošek, ampak bogastvo. To je pojav postmaterialistične družbe.

Drugi problemi, povezani z nizko slovensko rodnostjo

V diskusiji je bilo ugotovljeno, da se glede rodnosti prilagajajo priseljenci iz drugih

jugoslovanskih republik slovenskemu standardu. To pa morda, tako domneva, ker so po šolski izobrazbi zelo blizu slovenski.

Opozorjeno pa je bilo na veliko nevarnost odljudenja in uničevanja kulturne dediščine v tistih krajih, kjer ni mladine. In takih krajev da je v Sloveniji vse več. To da je posledica pretiranega razkrajanja kmečkega prebivalstva, ki se je v Sloveniji v teku 30 let zmanjšalo za toliko, kot drugod v zahodni Evropi v 100 letih. Danes je kmetov le še 5 % ali pa še manj.

Dodaten problem pri tem je, da je vse več zemlje v nekmečkih rokah, sploh pa sta postopanje politike s kmečkim prebivalstvom in pa predpisani

zemljiški maksimum imela in še imata usodne posledice za kmečko prebivalstvo oz. za vas sploh.

Beseda v diskusiji je nanesla tudi na pojem Jugoslovani, ki se zadnje čase pri štetjih in popisih vse pogostje pojavlja. Soglasno je bilo ugotovljeno, da to ni pojem za neko nacijo, ampak kvečjemu statistično zanimiv pojem. Za statistiko pa je zanimiv edino zato, ker je tako pogost. Ta kategorija je vsiljena, je dejal eden od diskutantov.

Številni diskutanti so zahtevali, da mora Slovenija kot priselitelna dežela imeti svojo lastno imigracijsko politiko oz. vpliv na priseljevanje.

Franč Wakounig
Naš tednik, 21.4.1989

V zahvalo in ljubeč spomin

1896

1989

V veliki srčni boli, a vdani v voljo Gospodarja življenja, sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama, stara mama in prastara mati

JOSEPHINE ZERNIC

katero je Bog poklical k sebi v častitljivi starosti 93 let. Umrla je na svojem domu na 19402 Mohawk Avenue v ponedeljek, 17. aprila 1989. Naša dobra mama je bila rojena v prelepem slovenskem kraju Bizeljsko pri Brežicah v Sloveniji. Njen dekliški priimek je bil Šušteršič.

Leta 1921 je prišla v Ameriko, kjer se je kmalu nato poročila in si ustvarila z možem Michaelom lepo in srečno katoliško družino. Bila je zelo verna katoliška žena, pobožna in zvesta članica cerkve Marije Vnebovzete, vdova po Michaelu, mati Rose Pakish (že pok.), Franka in Josepha, članica Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti, Marijine legije, št. 7 ADZ, št. 10 SZZ ter št. 137 SNPJ.

V mladosti je imela zelo trdo življenje, vendar je tudi v novi domovini Ameriki pokazala močno voljo in ljubezen katoliške matere, zato jo je Bog blagoslovil z dobrima sinovoma in hčerko, ter vnuki in vnukinjami in dvema pravnuka. Izvenredno je bila še čila po duhu in tudi telesu, kljub temu, da si je dala operirati pred 36 leti, ko so ji vzeli celo eno ledvico. Do svoje smrti je bila vedno zdrava in bistrega duha in ljubeča slovenska mati.

Pogreb drage pokojnice je bil v sredo, 19. aprila 1989, iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., od tam pa na pokopališče Kalvarijo.

Cerkveni obred je opravil č.g. župnik John Kumše, ob asistenci duhovnikov č.g. Viktorja Tomca in č.g. Cimpermana. Obenem se še posebno zahvaljujemo Rev. Kumšetu za izredno požrtvovalnost, ko je prekinil obisk v daljni Arizoni in pohitel domov, da je še lahko opravil pogrebno sv. mašo za pokojnico in spremstvo na pokopališče.

Posebno zahvalo smo dolžni tudi cerkvenim pevcem za ubrano petje in spremljavo pri sv. maši. Zahvalo izrekamo Želetovemu pogrebniemu zavodu za tako lepo vodenje vseh pogrebnih svečanosti in za dobro organizacijo le-teh.

Naj se zahvalimo tudi gospej Lojzki Feguš, najožji rojakinji naše mame, za neštete obiske in tolažbo, ko je naša mama še živela. Prav tako se zahvaljujemo kuharici gospej Julki Zalar za tako dobro in odlično pripravljeno kosilo, katero je nam bilo servirano v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Vsem prijateljem in znancem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba in slovesnosti žalne maše, prisrčna hvala. Če morda kateri ni prejel zahvalne kartice, prosimo, naj nam oprostijo in naj vzame to zahvalo, kot posebej njemu ali njej namenjeno.

Žalujoci ostali:

Frank in Joseph Zernic — sinova
Eleanor in Jane — snahi
sedem vnukov in dva pravnuka

26. maja 1989.